

11. 4. 2018

Richard Bartes

Evropský daňový prostor

Kooexistence dvou složek

- **1) Daňové právo**
- **2) Mezinárodní prvek**

Ad1) Daňové právo

- **Subsystém finančního práva**
  - Problém akceptace jakožto samostatného pr. odvětví
- **Procesní X Hmotné**
- **„Berní právo“**

Ad2) Mezinárodní prvek

- **MPS**
  - Subjekt, objekt, místo
- **Místo**
  - Nejstarší kontinent

Pojetí evropského daňového prostoru

■ Hranice

- Geografické
- Geopolitické
- Kulturní
- Unijní)

-> stát vždy kooperuje se svými sousedy

Pojetí evropského daňového prostoru

- = **Nadnárodní daňový prostor**
  - Vzniklý koexistencí daňových systémů -> možné kolize (např. problematika dvojího zdanění)
  - Ale také vzájemná inspirace, ovlivňování a sbližování (harmonizace -> unifikace, např. euroasijská ekonomická unie)
  - Clo – jediná veřejná dávka unifikovaná v Unii
- **Území, kde se setkávají zájmy a jurisdikce**
  - Státy, aktéři hospodářského trhu

Daňový prostor a daňová konkurence

■ Daňová konkurence

- Soutěž daňových systémů -> daňový výnos
- Konzumace veřejných statků = zboží/služby (ve státě A) X placení daní (ve státě B)
- Důsledky:
  - Restrikce veřejného sektoru
  - Daňové ráje
  - Pobídky k alokaci kapitálu
  - Rozdíly mezi státy

Daňová suverenita

- **Suverenita** obecně
- **Finanční suverenita**
  - Fiskální suverenita
    - Daňová suverenita
  - Monetární suverenita
- **Daňová suverenita** – schopnost státu ukládat daně, spravovat je a rozhodovat o jejich rozpočtovém určení
  - Stát při tvorbě daňové soustavy nebere v úvahu vliv na jiné státy – zde neplatí obdoba *lex monetae* z mezinárodního práva
  - Nelze zakázat daňovou diskriminaci = škodlivé daňové soutěže (konkurence)
- **Řešení:**
  - Zákaz daňové diskriminace
  - Podmínky alokace kapitálu
  - Přijmout závazek harmonizace, unifikace a omezení daňové suverenity států
    - Obtíže se zavedením daňového standardu

Negativní dopady daňové konkurence

- **1) Přesouvání daňového břemene**
  - kapitál → pracovní síla
- **2) Změna struktury veřejných výdajů**
  - veř. statky → pobídky k alokaci kapitálu
- **3) Deformace trhu**
- **4) Deformace reálných a finančních investic**
- **5) Destabilizace cizích veřejných financí**
- **6) Ovlivňování světových cen**

Právo daňového prostoru

- Soubor právních norem platných a účinných v rámci daného daňového prostoru
- **Národní daňové právo** - ^X daňové právo členského státu, které je ovlivňováno členstvím státu v jistých mezinárodních paktech, popř. smlouvami
- **Právo kvalifikovaného X spontánního daňového prostoru**
  - Kvalifikovaný - daňové právo EU – má své akty a mechanismus odpovědnosti
  - Spontánní - založeno na toleranci a obyčeji, do r. 2011 mezi Tureckem a Syrií
- **Bilaterální a multilaterální smlouvy** vztahující se k daním
  - Bilaterální - smlouvy o zamezení dvojího zdanění, smlouvy o spolupráci daňových správ a spolupráce při vymáhání pohledávek (především cla)
  - Multilaterální - SEU a SFEU

Daňové právo EU

- Není právní regulací nadnárodního daňového systému, který tvoří berně vybírané ve prospěch EU (negativní vymezení)
- Obsah a rozsah DPEU je úzce svázán s cíli EU (srovnej čl. 3 odst. 2 SEU)
- V souladu s vnitřním trhem, viz čl. 26 odst. 2 SFEU

Daňová politika EU

- **Negativní** – zákaz daňové diskriminace
- **Pozitivní** – harmonizace daňového prostoru (čl. 113 a 115 SFEU)
  - Pomocí směrnic Rady

Harmonizace

- Kde se harmonizace objevuje:
  - Nepřímé daně
    - Nahrazení daně z obrátu daní z přidané hodnoty
    - Akcízy (spotřební daně): tabákové výrobky, vinařské, pivovarnické a lihovarské produkty, minerální oleje, elektrická energie, plyny a uhlí
  - Přímé daně
    - Zdanění kapitálu
    - Důchodové daně